

RÅDETS DIREKTIV 2003/109/EF
af 25. november 2003

om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 63, nr. 3) og 4),

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽⁴⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Med henblik på gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed skal der ifølge traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab vedtages foranstaltninger, der skal sikre fri bevægelighed for personer, og i forbindelse hermed ledsageforanstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl og indvandring samt foranstaltninger vedrørende asyl og indvandring og beskyttelse tredjelandsstatsborgeres rettigheder.	(5) Medlemsstaterne bør gennemføre bestemmelserne i dette direktiv uden forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller ideologi, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formue, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering.
(2) Under sit ekstraordinære møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 erklærede Det Europæiske Råd, at tredjelandsstatsborgeres retsstilling bør tilnærmes EU-borgeres retsstilling, og at en person, der har opholdt sig lovligt i en medlemsstat i en given periode, og som er i besiddelse af en tilladelse til længerevarende ophold, i den pågældende medlemsstat bør indrømmes en række ensartede rettigheder, der ligger så tæt som muligt på unionsborgernes rettigheder.	(6) Hovedkriteriet for meddelelse af status som fastboende udlænding bør være varigheden af opholdet på medlemsstatens område. Opholdet skal have været lovligt og uden afbrydelse som vidnesbyrd om personens tilknytning til landet. Der bør fastsættes en vis fleksibilitet, så der kan tages hensyn til omstændigheder, der medfører, at en person midlertidigt må forlade det pågældende lands område.
(3) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i bl.a. den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.	(7) For at opnå status som fastboende udlænding bør tredjelandsstatsborgeren bevise, at han råder over de nødvendige midler og en sygeforsikring, så han ikke falder medlemsstaten til byrde. Medlemsstaterne kan, når de vurderer, om der rådes over faste og regelmæssige indtægter, tage hensyn til faktorer såsom bidrag til en pensionsordning og opfyldelse af skattemæssige forpligtelser.
(4) Integrationen af tredjelandsstatsborgere, der er fastboende i medlemsstaterne, er en meget vigtig faktor til fremme af den økonomiske og sociale samhørighed, som er en af Fællesskabets grundlæggende målsætninger i overensstemmelse med traktaten.	(8) Tredjelandsstatsborgere, som ønsker at erhverve eller opretholde status som fastboende udlænding bør ikke udgøre en trussel mod den offentlige orden eller sikkerhed. Begrebet »den offentlige orden« kan omfatte en dom som følge af, at der er begået grov kriminalitet.
(5) Økonomiske forhold bør ikke være en begrundelse for at nægte en person status som fastboende udlænding og bør ikke anses for at berøre de relevante betingelser.	(9) Økonomiske forhold bør ikke være en begrundelse for at nægte en person status som fastboende udlænding og bør ikke anses for at berøre de relevante betingelser.
(6) Der bør udarbejdes et system af procedureregler for behandlingen af ansøgninger om opnåelse af status som fastboende udlænding. Procedurerne bør være effektive og mulige at administrere inden for rammerne af medlemsstaternes normale administration. De bør desuden være gennemsigtige og retfærdige for således at give de pågældende en passende retssikkerhed. De bør ikke udgøre et middel til at hindre udøvelse af opholdsretten.	(10) Der bør udarbejdes et system af procedureregler for behandlingen af ansøgninger om opnåelse af status som fastboende udlænding. Procedurerne bør være effektive og mulige at administrere inden for rammerne af medlemsstaternes normale administration. De bør desuden være gennemsigtige og retfærdige for således at give de pågældende en passende retssikkerhed. De bør ikke udgøre et middel til at hindre udøvelse af opholdsretten.

⁽¹⁾ EFT C 240 E af 28.8.2001, s. 79.

⁽²⁾ EFT C 284 E af 21.11.2002, s. 102.

⁽³⁾ EFT C 36 af 8.2.2002, s. 59.

⁽⁴⁾ EFT C 19 af 22.1.2002, s. 18.

- (11) Opnåelsen af status som fastboende udlænding bør attesteres ved en opholdstilladelse, hvorved den pågældende umiddelbart og let beviser sin retsstilling. Opholdstilladelsen bør samtidig opfylde en række avancerede tekniske standarder, navnlig vedrørende sikring mod forfalskning, så misbrug undgås i den medlemsstat, hvor status som fastboende udlænding er opnået, og i de medlemsstater, hvor opholdsretten udøves.
- (12) For at udgøre et virkeligt integrationsredskab i det samfund, hvor den fastboende udlænding har slået sig ned, bør denne status som fastboende udlænding sikre, at den pågældende behandles på lige fod med medlemsstatens egne borgere på en lang række økonomiske og sociale områder i henhold til de relevante betingelser i dette direktiv.
- (13) Begrænsningen af ligebehandlingen med hensyn til social bistand og social beskyttelse til centrale ydelser skal forstås således, at begrebet centrale ydelser mindst omfatter en minimal indkomststøtte, bistand ved sygdom og graviditet, bistand til forældre og langtidspleje. De nærmere bestemmelser for tildeling af sådan bistand bør fastsættes efter national lovgivning.
- (14) Medlemsstaterne bør fortsat være underkastet forpligtelsen til at give mindreårige adgang til undervisningssystemet på samme betingelser, som dem der gælder for deres egne statsborgere.
- (15) Tilskud og stipendier i forbindelse med erhvervsuddannelse omfatter ikke foranstaltninger, der finansieres i henhold til sociale bistandsordninger. En forudsætning for at modtage tilskud og stipendier kan endvidere være, at den person, der ansøger om sådanne tilskud og stipendier, opfylder betingelserne for at opnå status som fastboende udlænding. For så vidt angår stipendier kan medlemsstaterne tage hensyn til, at unionsborgerne kan opnå samme fordel i oprindelseslandet.
- (16) Fastboende udlændinge bør omfattes af en forstærket beskyttelse mod udvisning. Beskyttelsen bør baseres på de kriterier, der er fastsat i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis. For at sikre beskyttelse mod udvisning bør medlemsstaterne give reel mulighed for at klage til domstolene.
- (17) Harmoniseringen af betingelserne for at opnå status som fastboende udlænding fremmer den gensidige tillid mellem medlemsstaterne. I nogle medlemsstater udstedes permanente eller tidsbegrænsede opholdstilladelser på betingelser, der er gunstigere end fastsat ved dette direktiv. Traktaten udelukker ikke muligheden af at anvende gunstigere betingelser, men inden for rammerne af dette direktiv bør det dog fastsættes, at tilladelser, der er udstedt på gunstigere og dermed ikke-harmoniserede betingelser, ikke giver adgang til opholdsret i de andre medlemsstater.
- (18) Fastlæggelsen af de betingelser, der skal være opfyldt, for at fastboende tredjelandstatsborgere kan opholde sig i en anden medlemsstat, bør bidrage til den faktiske gennemførelse af det indre marked som et område, hvor alle personer er sikret fri bevægelighed. Det kunne også i høj grad bidrage til mobiliteten, især på Unionens arbejdsmarked.
- (19) Det bør fastsættes, at retten til ophold i en anden medlemsstat kan udnyttes til at arbejde som lønmodtager eller selvstændig, til at studere eller til at slå sig ned uden at udøve erhvervs-mæssig virksomhed.
- (20) Familiemedlemmer bør kunne etablere sig i den anden medlemsstat sammen med den fastboende udlænding for at bevare familiens enhed og for ikke at hindre den fastboende udlændings udøvelse af opholdsretten. Med hensyn til familiemedlemmer, som måtte have tilladelse til at ledsage eller slutte sig til fastboende udlændinge, bør medlemsstaterne tage særligt hensyn til handicappede voksne børn og slægtninge i første led i den direkte opstigende linje, der er afhængige af dem.
- (21) Den medlemsstat, hvor den fastboende udlænding agter at udøve sin opholdsret, bør have mulighed for at kontrollere, at den pågældende person opfylder de betingelser, der gælder for ophold på dens område. Den bør ligeledes have mulighed for at kontrollere, at den pågældende person ikke udgør en umiddelbar risiko for den offentlige orden, indre sikkerhed eller folkesundheden.
- (22) For ikke at gøre udøvelsen af opholdsretten virkningsløs, bør den fastboende udlænding i den anden medlemsstat have de samme rettigheder som i den medlemsstat, hvor han har opnået status som fastboende udlænding. Det forhold, at den pågældende har fået tilkendt sociale bistandsydelse, er ikke til hinder for at medlemsstaten inddrager opholdstilladelsen, hvis den pågældende ikke længere opfylder kravene i dette direktiv.
- (23) Tredjelandstatsborgere bør have mulighed for at opnå status som fastboende udlænding i den medlemsstat, som de er flyttet til og har besluttet at bosætte sig i, på tilsvarende vilkår som dem, der gælder for at opnå denne status i den første medlemsstat.

(24) Målene for det foreslåede tiltag, nemlig at fastlægge betingelserne for meddelelse og inddragelse af status som fastboende udlænding og de dertil knyttede rettigheder samt fastlægge betingelserne for fastboende udlændinges udøvelse af opholdsretten i de andre medlemsstater, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af dets omfang eller virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(25) I overensstemmelse med artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager disse stater ikke i vedtagelsen af dette direktiv og er ikke bundet af det og skal ikke anvende det, medmindre andet følger af protokollens artikel 4.

(26) I henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, der ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »tredjelandstatsborger«: en person, der ikke er unionsborger i henhold til traktatens artikel 17, stk. 1
- b) »fastboende udlænding«: en tredjelandstatsborger, der har opnået status som fastboende udlænding i henhold til artikel 4-7
- c) »første medlemsstat«: den medlemsstat, der først meddeler en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding
- d) »anden medlemsstat«: en anden medlemsstat end den, der først har meddelt en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding, og hvori denne udøver sin opholdsret
- e) »familiemedlemmer«: tredjelandstatsborgere, som opholder sig i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring ⁽¹⁾
- f) »flygtning«: en tredjelandstatsborger, der har status som flygtning i henhold til Genève-konventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling, som ændret ved New York-protokollen af 31. januar 1967
- g) »EF-opholdstilladelse for fastboende udlænding«: opholdstilladelse, som medlemsstaten udsteder, når den pågældende person opnår status som fastboende udlænding.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på en medlemsstats område.
2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på tredjelandstatsborgere, der
 - a) har taget ophold med henblik på studier eller erhvervsuddannelse
 - b) har tilladelse til midlertidigt ophold i en medlemsstat eller har ansøgt om tilladelse til midlertidigt ophold og afventer, at der træffes afgørelse om deres status
 - c) har tilladelse til ophold i en medlemsstat i medfør af subsidiære former for beskyttelse i henhold til medlemsstaternes internationale forpligtelser, nationale lovgivning eller nationale praksis, eller som har ansøgt om tilladelse til ophold under påberåbelse af en sådan beskyttelse og afventer, at der træffes afgørelse om deres status

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

Dette direktiv har til formål at fastlægge:

- a) de betingelser, hvorpå en medlemsstat meddeler tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på dens område, status som fastboende udlænding eller inddrager denne status, og de dertil knyttede rettigheder, og
- b) betingelserne for ophold i andre medlemsstater end den, der har meddelt tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding.

⁽¹⁾ EUT L 251 af 3.10.2003, s. 12.

- d) er flygtninge eller har ansøgt om at blive anerkendt som flygtninge, men om hvis anmodning der endnu ikke er truffet endelig afgørelse
- e) har taget ophold af årsager, der udelukkende er af midlertidig karakter, f.eks. arbejde som au pair eller sæsonarbejder, som lønmodtager udstationeret af en tjenesteyder med henblik på grænseoverskridende tjenesteydelser eller som leverandør af grænseoverskridende tjenesteydelser, eller hvis opholdstilladelsen formelt er blevet begrænset
- f) har en retsstilling, som er fastsat ved Wienerkonventionen fra 1961 om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen fra 1963 om konsulære forbindelser, konventionen fra 1969 om særlige missioner eller Wienerkonventionen fra 1975 om staters repræsentation over for internationale organisationer af universel karakter.
3. Dette direktiv er ikke til hinder for anvendelse af gunstigere bestemmelser, der måtte gælde i henhold til:
- a) bilaterale og multilaterale aftaler mellem Fællesskabet eller Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og tredjelande på den anden side
- b) bilaterale aftaler, der før direktivets ikrafttræden er indgået mellem en medlemsstat og et tredjeland
- c) den europæiske bosættelseskonvention af 13. december 1955, den europæiske socialpagt af 18. oktober 1961, den reviderede europæiske socialpagt af 3. maj 1987 og den europæiske konvention om vandrende arbejdstageres retsstilling af 24. november 1977.

KAPITEL II

STATUS SOM FASTBOENDE UDLÆNDING I EN MEDLEMSSTAT

Artikel 4

Opholdets varighed

1. Medlemsstaterne meddeler tredjelandstatsborgere, der har opholdt sig lovligt og uden afbrydelse på deres område i fem år umiddelbart forud for indgivelsen af den relevante ansøgning, status som fastboende udlænding.
2. Perioder med ophold af de årsager, der er nævnt i artikel 3, stk. 2, litra e) og f), medregnes ikke ved beregningen af den i stk. 1 nævnte periode.

Med hensyn til de tilfælde, der er nævnt i artikel 3, stk. 2, litra a), hvor den pågældende tredjelandstatsborger har fået en opholdstilladelse, som vil sætte ham/hende i stand til opnå status som fastboende udlænding, kan perioder, hvori den

pågældende har opholdt sig i landet med henblik på studier eller erhvervsuddannelse, medregnes, dog kun med halvdelen, ved beregningen af den i stk. 1 nævnte periode.

3. Perioder, hvor personen har været fraværende fra den pågældende medlemsstats område, afbryder ikke varigheden af den i stk. 1 nævnte periode og medregnes ikke ved beregningen, såfremt de er kortere end seks på hinanden følgende måneder og ikke overstiger ti måneder i alt inden for den i stk. 1 nævnte periode.

I specifikke eller usædvanlige tilfælde af midlertidig karakter og i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret, kan disse acceptere, at en længere fraværsperiode end den, der omhandles i første afsnit, ikke afbryder varigheden af den i stk. 1 nævnte periode. I sådanne tilfælde medregner medlemsstaterne ikke den pågældende fraværsperiode ved beregningen af den i stk. 1 nævnte periode.

Uanset andet afsnit kan medlemsstaterne ved beregningen af den i stk. 1 nævnte periode medregne fraværsperioder i forbindelse med udstationering af arbejdsmæssige grunde, herunder som led i levering af grænseoverskridende tjenesteydelser.

Artikel 5

Betingelser for at opnå status som fastboende udlænding

1. Medlemsstaterne kræver af tredjelandstatsborgere bevis for, at de til sig selv og de familiemedlemmer, som de har forsørgerpligt over for, råder over:
- a) faste og regelmæssige indtægter, der er tilstrækkelige til, at de pågældende kan forsørge sig selv og deres familiemedlemmer uden social bistand fra den pågældende medlemsstat. Medlemsstaterne vurderer disse indtægter på grundlag af deres art og regelmæssighed og kan tage hensyn til mindsteniveauet for lønninger og pensioner forud for ansøgningen om opnåelse af status som fastboende udlænding
- b) en sygeforsikring, der dækker alle de risici, der normalt er dækket for den pågældende medlemsstats egne statsborgere.

2. Medlemsstaterne kan kræve, at tredjelandstatsborgere opfylder integrationsbetingelser i overensstemmelse med national ret.

Artikel 6

Offentlig orden og offentlig sikkerhed

1. Medlemsstaterne kan nægte en person status som fastboende udlænding, hvis det er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

Når medlemsstaterne træffer en sådan afgørelse, skal de tage hensyn til grovheden eller arten af personens krænkelse af den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed eller til den fare, der er forbundet med vedkommende, samtidig med at de tager behørigt hensyn til varigheden af opholdet og tilknytningen til opholdslandet.

2. Det i stk. 1 omhandlede afslag må ikke begrundes med økonomiske forhold.

Artikel 7

Opnåelse af status som fastboende udlænding

1. For at opnå status som fastboende udlænding skal den pågældende tredjelandsstatsborger indgive en ansøgning til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor vedkommende opholder sig. Tredjelandsstatsborgeren vedlægger den i henhold til national ret fastsatte dokumentation for, at vedkommende opfylder betingelserne i artikel 4 og 5, samt, hvis det er påkrævet, gyldig rejselegitimation eller en bekræftet kopi heraf.

Den dokumentation, der er omhandlet i første afsnit, kan også omfatte dokumentation vedrørende passende boligforhold.

2. De kompetente nationale myndigheder giver den person, der har indgivet ansøgningen, skriftlig meddelelse om den afgørelse, der er truffet, hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest seks måneder efter ansøgningsdatoen. Afgørelsen meddeles den pågældende tredjelandsstatsborger efter procedurerne i den relevante nationale lovgivning.

Den tidsfrist, der er omhandlet i første afsnit, kan forlænges i særlige tilfælde, hvis behandlingen af en ansøgning er kompliceret.

Endvidere orienteres den pågældende person om sine rettigheder og forpligtelser i henhold til dette direktiv.

Eventuelle konsekvenser af, at der ikke foreligger en afgørelse ved udløbet af den frist, der er omhandlet i denne bestemmelse, afgøres efter den pågældende medlemsstats nationale lovgivning.

3. Hvis betingelserne i artikel 4 og 5 er opfyldt, og den pågældende ikke udgør en trussel som omhandlet i artikel 6, meddeler medlemsstaten den pågældende tredjelandsstatsborger status som fastboende udlænding.

Artikel 8

EF-opholdstilladelse for fastboende udlændinge

1. Status som fastboende udlænding er permanent, jf. dog artikel 9.

2. Medlemsstaterne udsteder EF-opholdstilladelse for fastboende udlændinge til fastboende udlændinge. Tilladelsen er gyldig i mindst fem år. Ved udløbet forlænges den automatisk efter ansøgning, hvis det er påkrævet.

3. EF-opholdstilladelsen for fastboende udlændinge udstedes i form af en selvklæbende mærkat eller et særskilt dokument. Den udformes efter reglerne og standardmodellen i Rådets forordning (EF) nr. 1030/2002 af 13. juni 2002 om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere (⁽¹⁾). Under rubrikken »Tilladelsens art« anfører medlemsstaterne »Fastboende udlænding — EF«.

Artikel 9

Inddragelse eller fortabelse af status som fastboende udlænding

1. Fastboende udlændinge har ikke længere ret til at beholde deres status som fastboende udlændinge i følgende tilfælde:

- hvis det fastslås, at status som fastboende udlænding er opnået ved svig
- hvis den pågældende udvises under de i artikel 12 omhandlede omstændigheder
- hvis den pågældende har været fraværende fra Fællesskabets område i en periode på tolv på hinanden følgende måneder.

2. Uanset stk. 1, litra c), kan medlemsstaterne fastsætte, at fravær, der overstiger tolv på hinanden følgende måneder, eller fravær af specifikke eller usædvanlige grunde ikke medfører inddragelse eller fortabelse af status som fastboende udlænding.

3. Medlemsstaterne kan fastsætte, at en fastboende udlænding ikke længere har ret til at beholde sin status som fastboende udlænding, hvis den pågældende udgør en trussel mod den offentlige orden som følge af grovheden af de lovovertrædelser, vedkommende har begået, men denne trussel ikke begrunder udvisning efter artikel 12.

4. En fastboende udlænding, der har haft ophold i en anden medlemsstat i overensstemmelse med kapitel III, har ikke længere ret til at beholde sin status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, hvis en sådan status meddeles i en anden medlemsstat, jf. artikel 23.

Under alle omstændigheder har den pågældende ikke længere ret til at bevare sin status som fastboende udlænding i den pågældende medlemsstat efter seks års fravær fra den medlemsstat, der meddelte status som fastboende udlænding.

Uanset andet afsnit kan den pågældende medlemsstat fastsætte, at den fastboende udlænding af specifikke grunde kan bevare sin status som fastboende udlænding i den pågældende medlemsstat i tilfælde af fravær i en periode, der overstiger seks år.

5. For så vidt angår de i stk. 1, litra c), og stk. 4 omhandlede tilfælde fastsætter medlemsstater, der har meddelt en sådan status, bestemmelser om en forenklet procedure for generhvervelse af status som fastboende udlænding.

(¹) EFT L 157 af 15.6.2002, s. 1.

Denne procedure gælder især for personer, der har haft ophold i en anden medlemsstat for at gennemføre studier.

Betingelserne og proceduren for generhvervelse af status som fastboende udlænding fastsættes i henhold til national ret.

6. Udløb af en fastboende udlændings EF-opholdstilladelse må under ingen omstændigheder medføre inddragelse eller fortabelse af status som fastboende udlænding.

7. Hvis inddragelse eller fortabelse af status som fastboende udlænding ikke medfører udsendelse, tillader medlemsstaten, at den pågældende person fortsat kan opholde sig på dens område, hvis vedkommende opfylder de betingelser, der er fastsat i den nationale lovgivning, og/eller hvis den pågældende ikke udgør en trussel mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

Artikel 10

Proceduremæssige garantier

1. Enhver afgørelse om afslag på en ansøgning om opnåelse af status som fastboende udlænding eller om at inddrage denne status skal begrundes behørigt. Afgørelsen meddeles den pågældende tredjelandsstatsborger efter procedurerne i den relevante nationale lovgivning. I meddelelsen angives eventuelle klagemuligheder og fristen herfor.

2. Hvis der gives afslag på ansøgningen om opnåelse af status som fastboende udlænding, eller hvis denne status inddrages eller fortabes, eller hvis opholdstilladelsen ikke fornyes, har den pågældende ret til domstolsprøvelse i den pågældende medlemsstat.

Artikel 11

Ligebehandling

1. En fastboende udlænding har samme rettigheder som medlemsstatens statsborgere med hensyn til følgende:

- a) adgang til lønnet arbejde og selvstændig virksomhed, forudsat at arbejdet ikke — heller ikke lejlighedsvis — vedrører udøvelsen af offentlig myndighed, og ansættelses- og arbejdsvilkår, herunder regler om afskedigelse og løn
- b) undervisning og erhvervsuddannelse, herunder tilskud og stipendier i overensstemmelse med national lovgivning
- c) anerkendelse af erhvervskompetencegivende eksamensbeviser og andre kvalifikationsbeviser i overensstemmelse med de relevante nationale procedurer
- d) social sikring og centrale ydelser, der tildeles som social bistand i henhold til national lovgivning
- e) skattefordele
- f) adgang til samt levering af goder og tjenesteydelser, som står til rådighed for offentligheden, herunder adgang til en bolig

g) foreningsfrihed og mulighed for medlemskab af arbejdstager- eller arbejdsgiverorganisationer eller enhver anden faglig organisation, herunder de fordele, der er forbundet med denne type organisationer, med forbehold af nationale bestemmelser om offentlig orden og offentlig sikkerhed

h) frit at færdes på hele den pågældende medlemsstats område inden for de begrænsninger, der fastsættes af den nationale lovgivning af sikkerhedsmæssige hensyn.

2. For så vidt angår stk. 1, litra b), d), e), f) og g), kan den pågældende medlemsstat begrænse ligebehandling til de tilfælde, hvor det registrerede eller sædvanlige opholdssted for den fastboende udlænding eller de familiemedlemmer, som vedkommende ansøger om ydelser til, ligger inden for den pågældende medlemsstats område.

3. Medlemsstaterne kan begrænse ligebehandling med den pågældende medlemsstats statsborgere i følgende tilfælde:

a) Medlemsstaterne kan opretholde begrænsninger i adgangen til erhvervsmæssig virksomhed som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i tilfælde, hvor en sådan virksomhed i overensstemmelse med den eksisterende nationale lovgivning eller EF-lovgivning er forbeholdt den berørte medlemsstats statsborgere, EU-borgere eller EØS-borgere.

b) Medlemsstaterne kan kræve bevis for passende sprogkunderskaber med henblik på adgang til undervisning og erhvervsuddannelse. Adgang til studier på universitetsniveau kan gøres betinget af, at særlige uddannelsesmæssige forudsætninger er opfyldt.

4. Medlemsstaterne kan begrænse ligebehandling med hensyn til social bistand og social beskyttelse til centrale ydelser.

5. Medlemsstaterne kan beslutte at tildele yderligere ydelser på de områder, der er omhandlet i stk. 1.

Medlemsstaterne kan endvidere beslutte at give ligebehandling på områder, der ikke er omfattet af stk. 1.

Artikel 12

Beskyttelse mod udvisning

1. Medlemsstaterne kan kun træffe afgørelse om at udvise en fastboende udlænding, hvis vedkommende udgør en reel og tilstrækkeligt alvorlig trussel mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

2. Det i stk. 1 omhandlede afslag må ikke begrundes i økonomiske forhold.

3. Før der træffes afgørelse om udvisning af en fastboende udlænding, skal medlemsstaterne tage hensyn til følgende forhold:

- a) varigheden af opholdet på medlemsstatens område
- b) den pågældendes alder

- c) konsekvenserne for den pågældende og dennes familiemedlemmer
- d) tilknytningen til opholdslandet eller manglende tilknytning til oprindelseslandet.
4. Når der er truffet afgørelse om udvisning, har den fastboende udlænding ret til at lade sagen prøve ved domstolene i den pågældende medlemsstat.
5. Fastboende udlændinge, der ikke råder over tilstrækkelige midler, har ret til retshjælp på samme vilkår som opholdsstatens egne statsborgere.

Artikel 13

Gunstigere nationale bestemmelser

Medlemsstaterne kan udstede permanente eller tidsubegrænsede opholdstilladelser på gunstigere vilkår end fastsat i dette direktiv. Sådanne opholdstilladelser giver ikke adgang til opholdsret i andre medlemsstater som omhandlet i kapitel III i dette direktiv.

KAPITEL III

OPHOLD I DE ANDRE MEDLEMSSTATER

Artikel 14

Princip

1. En fastboende udlænding opnår ret til at opholde sig i andre medlemsstater end den, der har givet vedkommende status som fastboende udlænding, i en periode på over tre måneder, forudsat at betingelserne i dette kapitel er opfyldt.
2. En fastboende udlænding kan opholde sig i en anden medlemsstat med følgende begrundelse:
- for at udøve erhvervmæssig virksomhed som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende
 - for at studere eller gennemføre en erhvervsuddannelse
 - af andre årsager.
3. I tilfælde af udøvelse af erhvervmæssig virksomhed som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, jf. stk. 2, litra a), kan medlemsstaterne undersøge situationen på deres arbejdsmarked og anvende deres nationale procedurer vedrørende krav i forbindelse med henholdsvis besættelse af en ledig stilling eller udøvelse af en sådan virksomhed.

Af arbejdsmarkedspolitiske årsager kan medlemsstaterne foretrække EU-borgere, tredjelandstatsborgere, hvis dette fremgår af EF-lovgivningen, samt tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold og modtager arbejdsløshedsunderstøttelse i den pågældende medlemsstat.

4. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne begrænse det samlede antal personer, der har ret til opholdstilladelse, forudsat at gældende lovgivning på tidspunktet for vedtagelsen af dette direktiv allerede sætter sådanne grænser for tredjelandstatsborgeres adgang.

5. Dette kapitel vedrører ikke en fastboende udlændings ophold på medlemsstaternes område:

- som lønmodtager udstationeret af en tjenesteyder med henblik på ydelse af grænseoverskridende tjenesteydelser
- som yder af grænseoverskridende tjenesteydelser.

Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med den nationale lovgivning fastsætte de betingelser, hvorunder fastboende personer, der ønsker at flytte til en anden medlemsstat med henblik på at udøve erhvervmæssig aktivitet som sæsonarbejder, kan opholde sig i denne medlemsstat. Grænsearbejdere kan også være omfattet af særlige bestemmelser i den nationale lovgivning.

6. Dette kapitel anfægter ikke den relevante EF-lovgivning om social sikring for så vidt angår tredjelandstatsborgere.

Artikel 15

Betingelser for ophold i en anden medlemsstat

1. Den fastboende udlænding skal hurtigst muligt og senest tre måneder efter sin indrejse til den anden medlemsstats område indgive en ansøgning om opholdstilladelse til denne medlemsstats kompetente myndigheder.

Medlemsstaterne kan acceptere, at den fastboende udlænding indgiver ansøgning om opholdstilladelse til de kompetente myndigheder i den anden medlemsstat, mens vedkommende stadig har ophold i den første medlemsstat.

2. Den anden medlemsstat kan af de pågældende kræve bevis for, at de råder over:

- faste og regelmæssige indtægter, der er tilstrækkelige til, at de kan forsørge sig selv og deres familiemedlemmer uden social bistand fra den pågældende medlemsstat. For hver af de kategorier, der er omhandlet i artikel 14, stk. 2, vurderer medlemsstaterne disse indtægter på grundlag af deres art og regelmæssighed og kan tage hensyn til minimumsniveaue for lønninger og pensioner
- en sygeforsikring, der dækker alle de risici i den anden medlemsstat, der normalt er dækket for den pågældende medlemsstats egne statsborgere.

3. Medlemsstaterne kan kræve, at tredjelandstatsborgere efterlever integrationsforanstaltninger i overensstemmelse med national ret.

Denne betingelse finder ikke anvendelse, hvis det kræves, at de pågældende tredjelandstatsborgere for at opnå status som fastboende udlændinge har skullet opfylde integrationsbetingelser i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2.

Med forbehold af andet afsnit kan det kræves, at de pågældende personer følger sprogkurser.

4. Ansøgningen skal ledsages af den i henhold til national ret fastsatte dokumentation for, at de pågældende opfylder de relevante betingelser, samt af deres opholdstilladelse som fastboende udlænding og gyldig rejselegitimation eller bekræftede kopier heraf.

Den dokumentation, der er omhandlet i første afsnit, kan også omfatte dokumentation vedrørende passende boligforhold.

Navnlig:

- a) hvis de pågældende personer udfører erhvervmæssig virksomhed, kan den anden medlemsstat kræve, at de fremlægger bevis for:
 - i) hvis de er arbejdstagere, at de har en arbejdskontrakt, en erklæring fra arbejdsgiveren om deres ansættelse eller et tilbud om en arbejdskontrakt i henhold til betingelserne i national ret. Medlemsstaterne fastsætter, hvilke af disse dokumenter der er påkrævet
 - ii) hvis de udøver selvstændig erhvervsvirksomhed, at de har de midler, der i overensstemmelse med national ret er nødvendige for at udøve sådan erhvervsvirksomhed; de skal fremlægge de nødvendige dokumenter og tilladelser
- b) hvis de pågældende personer studerer eller gennemgår en erhvervsuddannelse, kan den anden medlemsstat kræve, at de fremlægger bevis for, at de er indskrevet ved en godkendt uddannelsesinstitution med henblik på at gennemføre studier eller erhvervsuddannelse.

Artikel 16

Familiemedlemmer

1. Hvis en fastboende udlænding udøver sin opholdsret i en anden medlemsstat, og hvis familien allerede levede sammen i den første medlemsstat, har de familiemedlemmer, der opfylder betingelserne i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2003/86/EF, ret til at ledsage eller slutte sig til den fastboende udlænding.
2. Hvis en fastboende udlænding udøver sin opholdsret i en anden medlemsstat, og hvis familien allerede levede sammen i den første medlemsstat, har andre familiemedlemmer end dem, der er omfattet af artikel 4, stk. 1, i direktiv 2003/86/EF, ret til at ledsage eller slutte sig til den fastboende udlænding.
3. For så vidt angår indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse finder bestemmelserne i artikel 15, stk. 1, anvendelse.
4. Den anden medlemsstat kan kræve, at de pågældende familiemedlemmer sammen med ansøgningen om opholdstilladelse forelægger:
 - a) deres EF-opholdstilladelse som fastboende udlænding eller anden form for opholdstilladelse og gyldig rejselegitimation eller bekræftede kopier heraf
 - b) bevis for, at de har opholdt sig som familiemedlemmer til en fastboende udlænding i den første medlemsstat

c) bevis for, at de råder over faste og regelmæssige indtægter, der er tilstrækkelige til, at de kan forsørge sig selv uden social bistand fra den pågældende medlemsstat, eller at den fastboende udlænding råder over sådanne indtægter og er forsikret på deres vegne, samt en sygeforsikring, der dækker alle risici i den anden medlemsstat. Medlemsstaterne vurderer disse indtægter på grundlag af deres art og regelmæssighed og kan tage hensyn til mindsteniveauet for lønninger og pensioner.

5. Hvis familien ikke levede sammen i den første medlemsstat, finder bestemmelserne i direktiv 2003/86/EF anvendelse.

Artikel 17

Offentlig orden og offentlig sikkerhed

1. Medlemsstaterne kan nægte en fastboende udlænding eller hans familiemedlemmer opholdstilladelse, hvis den pågældende udgør en trussel mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

Når medlemsstaterne træffer en sådan afgørelse, skal de tage hensyn til alvoren eller arten af personens eller dennes familiemedlems/familiemedlemmers krænkelse af den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed eller til den fare, der er forbundet med vedkommende.

2. Den i stk. 1 omhandlede afgørelse må ikke begrundes med økonomiske forhold.

Artikel 18

Folkesundhed

1. Medlemsstaterne kan nægte en fastboende udlænding eller hans familiemedlemmer opholdstilladelse, hvis den pågældende udgør en trussel mod folkesundheden.

2. De eneste sygdomme, der kan begrunde nægtelse af indrejse eller opholdstilladelse på den anden medlemsstats område, er de sygdomme, der er omhandlet i Verdenssundhedsorganisationens gældende relevante instrumenter, samt andre smitsomme infektions- eller parasitsygdomme, som der i værtslandet er truffet beskyttelsesforanstaltninger imod af hensyn til landets egne borgere. Medlemsstaterne må ikke indføre nye og mere restriktive bestemmelser eller former for praksis.

3. Sygdomme, som vedkommende har pådraget sig i den anden medlemsstat efter meddelelsen af den første opholdstilladelse, kan ikke begrunde afslag på fornyelse af opholdstilladelsen eller udsendelse.

4. En medlemsstat kan kræve, at personer, der er omfattet af dette direktiv, underkastes en helbredsundersøgelse for at få fastslået, at de ikke lider af de i stk. 2 nævnte sygdomme. Anvendelsen af sådanne, eventuelt gratis, helbredsundersøgelser må ikke være systematisk.

*Artikel 19***Behandling af ansøgninger og meddelelse af opholdstilladelse**

1. De kompetente nationale myndigheder behandler ansøgningen inden for fire måneder efter den dato, hvor den blev indgivet.

Hvis ansøgningen ikke er ledsaget af den dokumentation, der er nævnt i artikel 15 og 16, eller i særlige tilfælde, hvis behandlingen af ansøgningen er kompliceret, kan den tidsfrist, der er omhandlet i første afsnit, forlænges i en periode på højst tre måneder. I sådanne tilfælde underretter de kompetente nationale myndigheder ansøgeren herom.

2. Hvis betingelserne i artikel 14, 15 og 16 er opfyldt, meddeler den anden medlemsstat den fastboende udlænding en opholdstilladelse, der kan fornyes, jf. dog bestemmelserne om offentlig orden, offentlig sikkerhed og folkesundhed i artikel 17 og 18. Opholdstilladelsen fornyes om nødvendigt efter ansøgning, når den udløber. Den anden medlemsstat underretter den første medlemsstat om sin afgørelse.

3. Den anden medlemsstat giver familiemedlemmer til den fastboende udlænding en opholdstilladelse, der kan fornyes, og som har samme gyldighedsperiode som den opholdstilladelse, den har givet den fastboende udlænding.

*Artikel 20***Proceduremæssige garantier**

1. Enhver afgørelse om afslag på en ansøgning om opholdstilladelse skal begrundes. Afgørelsen meddeles den pågældende tredjelandstatsborger efter procedurerne i den relevante nationale lovgivning. I meddelelsen angives eventuelle klagemuligheder og fristen herfor.

Eventuelle konsekvenser af, at der ikke foreligger en afgørelse ved udløbet af den frist, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, afgøres af den pågældende medlemsstats nationale lovgivning.

2. Hvis der gives afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, eller hvis opholdstilladelsen ikke fornyes eller inddrages, har den pågældende ret til domstolsprøvelse i den pågældende medlemsstat.

*Artikel 21***Rettigheder i den anden medlemsstat**

1. Så snart en fastboende udlænding får opholdstilladelse i den anden medlemsstat i henhold til artikel 19, skal den pågældende i denne medlemsstat have ligebehandling på de områder og på de betingelser, der er nævnt i artikel 11.

2. Fastboende udlændinge skal have adgang til arbejdsmarkedet i henhold til bestemmelserne i stk. 1.

Medlemsstaterne kan fastsætte, at de i artikel 14, stk. 2, litra a), nævnte personer, i en periode på højst tolv måneder skal have begrænset adgang til anden virksomhed end den, der ligger til grund for deres opholdstilladelse, på de betingelser, der er fastsat i den nationale ret.

Medlemsstaterne kan i henhold til national ret fastsætte de betingelser, hvorunder de i artikel 14, stk. 2, litra b), eller c), nævnte personer kan udøve erhvervsmæssig virksomhed som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende.

3. Så snart familiemedlemmerne til en fastboende udlænding får meddelt opholdstilladelse i den anden medlemsstat i henhold til artikel 19, nyder de pågældende i denne medlemsstat godt af de samme rettigheder som dem, der er nævnt i artikel 14 i direktiv 2003/86/EF.

*Artikel 22***Inddragelse af opholdstilladelsen og tilbagetagelsespligt**

1. Indtil tredjelandstatsborgeren har opnået status som fastboende udlænding, kan den anden medlemsstat afslå at forny eller beslutte at inddrage opholdstilladelsen og tvinge den pågældende og vedkommendes familiemedlemmer til at forlade dens område i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i national ret, herunder udsendelsesprocedurer, i følgende tilfælde:

- ud fra hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, jf. artikel 17
- når betingelserne i artikel 14, 15 og 16 ikke længere er opfyldt
- når tredjelandstatsborgeren ikke opholder sig lovligt i nævnte medlemsstat.

2. Hvis den anden medlemsstat vedtager en af de i stk. 1 nævnte foranstaltninger, tilbagetager den første medlemsstat øjeblikkeligt og uden formaliteter den fastboende udlænding og vedkommendes familiemedlemmer. Den anden medlemsstat underretter den første medlemsstat herom.

3. Indtil tredjelandstatsborgeren har opnået status som fastboende udlænding, kan den anden medlemsstat med forbehold af den i stk. 2 omhandlede tilbagetagelsespligt i overensstemmelse med og under overholdelse af garantiene i artikel 12 vedtage en beslutning om at udsende tredjelandstatsborgeren fra EU's område ud fra vægtige hensyn til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

I sådanne tilfælde hører den anden medlemsstat den første medlemsstat, når den træffer beslutningen.

Når den anden medlemsstat vedtager en beslutning om at udsende den pågældende tredjelandstatsborger, tager den alle relevante foranstaltninger med henblik på en effektiv gennemførelse. I sådanne tilfælde giver den anden medlemsstat den første medlemsstat relevante oplysninger om gennemførelsen af beslutningen om udsendelse.

4. Beslutninger om udsendelse kan ikke ledsages af et permanent opholdsforbud i de i stk. 1, litra b) og c), nævnte tilfælde.

5. Tilbagetagelsespligten i stk. 2 berører ikke den mulighed, at den fastboende udlænding og vedkommendes familiemedlemmer flytter til en tredje medlemsstat.

Artikel 23

Opnåelse af status som fastboende udlænding i den anden medlemsstat

1. Den anden medlemsstat giver efter ansøgning fastboende udlændinge den status, der er omhandlet i artikel 7, med forbehold af bestemmelserne i artikel 3, 4, 5 og 6. Den anden medlemsstat underretter den første medlemsstat om sin beslutning.

2. Med hensyn til indgivelse og behandling af ansøgninger om opnåelse af status som fastboende udlænding i den anden medlemsstat gælder den procedure, der er fastsat i artikel 7. Udstedelse af opholdstilladelse sker efter bestemmelserne i artikel 8. I tilfælde af afslag på ansøgningen gælder de procedurermæssige garantier, der er fastsat i artikel 10.

KAPITEL IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 24

Rapport og rendezvous-klausul

Kommissionen aflægger regelmæssigt og første gang senest den 23. januar 2011 rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af dette direktiv i medlemsstaterne og foreslår eventuelle nødvendige ændringer. Disse ændringsforslag skal først og fremmest vedrøre bestemmelserne i artikel 4, 5, 9 og 11 samt kapitel III.

Artikel 25

Kontaktpunkter

Medlemsstaterne udpeger kontaktpunkter, der skal være ansvarlige for at modtage og videresende de oplysninger, som omhandles i artikel 19, stk. 2, artikel 22, stk. 2 og artikel 23, stk. 1.

Medlemsstaterne samarbejder på en hensigtsmæssig måde ved den i stk. 1 omhandlede udveksling af oplysninger og dokumentation.

Artikel 26

Gennemførelse i national lov

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 23. januar 2006. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 27

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 28

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. november 2003.

På Rådets vegne

G. TREMONTI

Formand